

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

ODLUKA O EKSTERNALIZACIJI ("Narodne novine" br. 118/2020.)

Područje:	Članak 4. stavak 2. Odluke
Tema:	Određivanje eksternalizacije
Broj pitanja:	500/2021-46/1
Datum objave odgovora:	9. travnja 2021.
Pitanje:	Odnosi li se na društvo s kojim kreditna institucija ima ugovoreno pružanje SWIFT usluga članak 4. stavak 2. točka 5. Odluke, odnosno smatra li se pružanje takve usluge eksternalizacijom?
Odgovor:	Članak 4. stavak 2. točka 5. Odluke propisuje da se u smislu Odluke eksternalizacijom ne smatraju globalne financijske telekomunikacijske infrastrukture pod uvjetom da ih nadziru relevantna tijela (npr. SWIFT). Međutim, društvo s kojim kreditna institucija ima ugovoreno pružanje SWIFT usluga nije SWIFT te se na to društvo ne odnosi članak 4. stavak 2. točka 5. Odluke. Ugovorno povjeravanje obavljanja SWIFT usluga drugom pružatelju usluga u smislu odredbi Odluke smatra se eksternalizacijom.

Područje:	Članak 4. stavak 2. Odluke
Tema:	Određivanje eksternalizacije
Broj pitanja:	500/2021-119
Datum objave odgovora:	9. travnja 2021.
Pitanje:	Smatraju li se usluge prijevoza vrijednosnih pošiljki, odnosno uslugu privatne zaštite osiguranjem i pratnje vrijednosnih pošiljaka vanjskih vendora koje u sklopu svojih redovnih aktivnosti u poslovanju s gotovinom koristi kreditna institucija eksternalizacijom u smislu odredbi članka 4. stavka 2. Odluke obzirom da kreditna institucija prema djelatnostima registriranim u Sudskom registru nije ovlaštena obavljati navedene aktivnosti iako joj Zakon o zaštiti novčarskih institucija ("Narodne novine", br. 56/2015.) to dozvoljava?
Odgovor:	Članak 4. stavak 2. točka 7. Odluke propisuje da se u smislu Odluke eksternalizacijom ne smatraju nefinancijske usluge koje kreditne institucije inače ne obavljaju same, među ostalim, usluge prijevoza i usluge dostave, usluge recepcionara, tajnica, operatera centrale i slične usluge. Točkama 26. i 27. EBA Smjernica za eksternalizaciju (EBA/GL/2019/02) navodi se da institucije, u okviru procjene odgovara li ugovor sklopljen s trećom stranom definiciji eksternalizacije, trebaju uzeti u obzir izvršava li pružatelj usluga funkciju (ili neki njezin dio) koja mu se eksternalizira redovito ili kontinuirano i pripada li ta funkcija (ili neki njezin dio) funkcijama koje bi realno mogle obavljati

	<p>institucije, čak i ako predmetna institucija u prošlosti nije sama obavljala tu funkciju, te ako ugovor sklopljen s pružateljem usluga obuhvaća više funkcija, institucije trebaju u svojoj procjeni razmotriti sve aspekte ugovora. Dakle, same usluge prijevoza ne smatraju se eksternalizacijom u smislu odredbi Odluke.</p> <p>Međutim, u upitu se navode i ostale usluge koje je, osim usluga prijevoza, u sklopu svojih redovnih aktivnosti u poslovanju s gotovinom kreditna institucija povjerila pružatelju usluga koji zadovoljava propisane uvjete za pružanje takvih usluga, a te usluge nisu izuzete iz djelokruga primjene Odluke u smislu odredbi članka 4. stavka 2., odnosno, smatraju se eksternalizacijom. Isto tako, to ne znači da je riječ o eksternalizaciji ključne ili važne funkcije na koje se primjenjuju dodatni zahtjevi u odnosu na ostale eksternalizacije.</p> <p>Ističe se da je primarna odgovornost kreditne institucije utvrditi predstavlja li povjeravanje obavljanja procesa, usluga ili aktivnosti između kreditne institucije i pružatelja usluge eksternalizaciju i, ako ugovor sklopljen s pružateljem usluga obuhvaća više funkcija, da treba razmotriti sve aspekte ugovora. Također, obveza je kreditne institucije upravljati rizicima, kojima jest ili bi mogla biti izložena, a koji proizlaze iz povjeravanja obavljanja procesa, usluga ili aktivnosti pružatelju usluge, bez obzira na to je li to povjeravanje eksternalizacija ili nije. Uz navod da kreditna institucija prema djelatnostima registriranim u Sudskom registru nije ovlaštena obavljati navedene aktivnosti iako joj specifični propis to dozvoljava, napominje se da obavljati djelatnost, odnosno pružati usluge za druge što je predmet upisa u Sudski registar, ne znači da kreditna institucija ne može obavljati određene poslove za sebe. Također, ako se za obavljanje određenih poslova zahtjeva ispunjavanje određenih zakonskih preduvjeta i dozvola to nužno ne znači da kreditna institucija ne može obavljati te poslove ako ispuni propisane uvjete.</p>
--	---

Područje:	Članak 4. stavak 2. Odluke
Tema:	Usluga procjene vrijednosti nekretnina
Broj pitanja:	292/2020
Datum objave odgovora:	9. travnja 2021.
Pitanje:	Mogu li se pod "usluge koje kreditne institucije inače ne obavljaju same" svrstati i poslovi procjene vrijednosti nekretnine?
Odgovor:	<p>Procjena vrijednosti nekretnine u smislu odredbi Odluke smatra se eksternalizacijom.</p> <p>Pružatelj usluge procjene vrijednosti nekretnine može biti pravna ili fizička osoba unutar grupe kojoj kreditna institucija pripada ili bilo koja pravna ili fizička osoba izvan grupe, ako udovoljava propisanim uvjetima za obavljanje takvih poslova. Činjenica da poslove procjene vrijednosti nekretnina obavljaju radnici povezanog društva ili treća strana ne znači da te usluge ne može obavljati kreditna institucija, iako u prošlosti to nije sama obavljala. Člankom 208. Uredbe (EU) br. 575/2013 (CRR) propisuju se uvjeti za praćenje vrijednosti nekretnine i procjenu vrijednosti nekretnine, a jedan od uvjeta je da procjenu provodi procjenitelj koji posjeduje kvalifikacije, sposobnosti i iskustvo</p>

	potrebno za utvrđivanje vrijednosti nekretnine i koji je neovisan o postupku donošenja odluke o izloženosti.
--	--

Područje:	Odluka o opskrbi banaka gotovim novcem Odluka o eksternalizaciji
Tema:	Poslovi gotovinskih centara koje FINA gotovinski servisi d.o.o. obavlja u ime i za račun Hrvatske narodne banke
Broj pitanja:	934
Datum objave odgovora:	3. svibnja 2010.
Pitanje:	Da li se na poslove gotovinskih centara koje FINA gotovinski servisi d.o.o. obavlja u ime i za račun Hrvatske narodne banke, sukladno Odluci o opskrbi banaka gotovim novcem, primjenjuju odredbe Odluke o eksternalizaciji?
Odgovor:	Na poslove gotovinskih centara koje FINA gotovinski servisi d.o.o. obavlja u ime i za račun Hrvatske narodne banke, sukladno Odluci o opskrbi banaka gotovim novcem ("Narodne novine", br. 157/2009., 36/2010., 24/2016., 17/2017. i 119/2019.), ne primjenjuju se odredbe Odluke o eksternalizaciji ("Narodne novine", br.118/2020.). Na sve ostale usluge koje su predmet Odluke o eksternalizaciji (a nisu predmet Odluke o opskrbi banaka gotovim novcem), a koje bi društvo FINA gotovinski servisi d.o.o. temeljem ugovora eventualno pružalo kreditnim institucijama primjenjuju se odredbe Odluke o eksternalizaciji.

Područje:	Članak 4. stavak 2. Odluke
Tema:	Usluge FINA-e
Broj pitanja:	530
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Mogu li se odredbe članka 4. stavka 2. Odluke o eksternalizaciji (prema kojem se Odluka ne primjenjuje na eksternalizaciju standardiziranih usluga kao što su usluge servisa za međubankovnu komunikaciju (SWIFT), usluge servisa za međubankovnu komunikaciju i trgovanje (Reuters, Bloomberg), usluge vezane uz upotrebu telekomunikacijske infrastrukture) tumačiti na način da se navedeno odnosi i na međubankovnu komunikaciju i trgovanje s drugim eksternaliziranim pružateljima standardnih usluga primjerice sa Financijskom agencijom?
Odgovor:	Navedeni primjeri vezani uz SWIFT, Reuters i Bloomberg su primjeri jedinstvenih usluga servisa za međubankovnu komunikaciju i trgovanje koji se ne koriste isključivo za međunarodnu međubankovnu komunikaciju i trgovanje. Članak 4. stavak 2. Odluke se ne odnosi na poslove platnog prometa koje Financijska agencija može obavljati (prema ugovoru) za kreditnu instituciju jer Financijska agencija nije jedini pružatelj usluga na hrvatskom tržištu koji može obavljati poslove platnog prometa. Naime, poslove platnog prometa za kreditne institucije mogu obavljati i drugi pružatelji usluga ovisno o tipu usluge. Obzirom da se ne zna na koje se konkretne usluge Financijske agencije misli, ne može se dati detaljniji odgovor.

Područje:	Članak 4. Odluke
Tema:	Usluge printanja i kuvertiranja
Broj pitanja:	536
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Smatra li se ugovorno povjeravanje usluge printanja i kuvertiranja eksternalizacijom u smislu članka 4. stavka 1. Odluke o eksternalizaciji?
Odgovor:	Usluge printanja i kuvertiranja vezane za kreditno, depozitno te kartično poslovanje (primjerice, printanje i kuvertiranje izvadaka za klijente, opomena, pinova i slično) smatraju se eksternalizacijom. Stoga se na takve usluge primjenjuju odredbe Odluke o eksternalizaciji. Ukoliko se radi o uslugama kuvertiranja i printanja podataka ili informacija koje su vezane za usluge koje se ne smatraju eksternalizacijom u smislu članka 4. stavka 2. Odluke onda se na postupak eksternalizacije takvih usluga ne primjenjuje Odluka o eksternalizaciji.

Područje:	Članak 4. Odluke
Tema:	Usluge održavanja aplikacija
Broj pitanja:	537
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Smatra li se u slučaju stečenog prava korištenja aplikacija usluga održavanja aplikacija eksternalizacijom u smislu članka 4. stavka 1. Odluke o eksternalizaciji?
Odgovor:	Usluge održavanja aplikacija od strane pružatelja usluga se u smislu Odluke smatraju eksternalizacijom. Iznimke vezane uz održavanje aplikacije od strane pružatelja usluga su moguće ovisno o vrsti aplikacija te načinu održavanja i nadogradnja istih (primjerice, usluge održavanja lokalno instaliranih "off the shelf" aplikacija kao što su MS Office – Word, Excell ne bi bile predmet Odluke.).

Područje:	Članak 4. Odluke
Tema:	Usluge odvjetnika i usluge poreznog savjetovanja
Broj pitanja:	619
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Smatraju li se usluge odvjetnika i usluge poreznog savjetovanja eksternalizacijom sukladno članku 4. stavku 1. Odluke o eksternalizaciji, odnosno da li iste mogu biti isključene iz primjene odredbi te Odluke u skladu s člankom 4. stavkom 2. Odluke? Navedene usluge odnose se na aktivnosti koje služe kao podrška obavljanju bankovnih aktivnosti, ali su istodobno i standardizirane usluge.
Odgovor:	U članku 4. stavku 2. Odluke naveden je popis usluga koje se u smislu Odluke ne smatraju eksternalizacijom. Članak 4. stavak 2.točka 7. Odluke propisuje da se pribavljanje pravnog mišljenja i zastupanje pred sudovima i pred upravnim tijelima u smislu Odluke ne smatra eksternalizacijom. Međutim, u smislu primjene odredbi Odluke izuzete su određene, a ne sve usluge koje odvjetnici mogu pružati kreditnoj instituciji. Tako se, primjerice, povjeravanje poslova

	<p>naplate dospjelih i nepodmirenih tražbina odvjetnicima u smislu odredbi Odluke smatra eksternalizacijom.</p> <p>Obzirom da usluge poreznog savjetovanja nisu izuzete u članku 4. stavku 2. Odluke, smatraju se eksternalizacijom i na njih se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Odluke.</p> <p>U svakom slučaju odvjetničke usluge ili usluge poreznog savjetovanja ne smatraju se automatski uslugama na koje se ne primjenjuje Odluka o eksternalizaciji. Kreditna institucija dužna je na odgovarajući način upravljati rizicima koji proizlaze iz povjeravanja obavljanja procesa, usluga ili aktivnosti pružatelju usluge, bez obzira na to je li to povjeravanje eksternalizacija ili nije.</p>
--	--

Područje:	Članak 4. Odluke
Tema:	Usluge vezane za kartično poslovanje
Broj pitanja:	706
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Smatra li se korištenje usluga koje pruža društvo za procesiranje kartičnih transakcija eksternalizacijom?
Odgovor:	Općenito, usluge procesiranja kartičnih transakcija obuhvaćene su definicijom eksternalizacije (kreditna institucija bi to obavljala sama). Obzirom da iz upita nije vidljivo o kojim je konkretnim uslugama riječ, nije moguće dati precizniji odgovor.

Područje:	Članak 3. točka 6. Odluke
Tema:	Fizička osoba kao pružatelj usluga eksternalizacije
Broj pitanja:	529
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Temeljem odredbi Zakona o radu i Zakona o obveznim odnosima pružatelj usluge ne bi mogla biti fizička osoba. Može li sukladno odredbama Odluke aktivnost kreditne institucije biti eksternalizirana fizičkoj osobi kao pružatelju usluge, pod kojom se u smislu ovog pitanja ne podrazumijevaju obrtnici?
Odgovor:	<p>Člankom 3. točkom 6. Odluke propisano je da je pružatelj usluge pravna ili fizička osoba kojoj je kreditna institucija povjerila obavljanje funkcije ili dijela funkcije.</p> <p>Obzirom na izričaj iz navedene odredbe razvidno je da pružatelji usluga mogu biti fizičke osobe koje su ovlaštene na obavljanje djelatnosti koje su predmet eksternalizacije. Fizičkim osobama u smislu ove odredbe smatraju se trgovci pojedinci, obrtnici i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima. Uvažavajući činjenicu da bi pružatelji usluga eksternalizacije mogle biti i osobe koje posluju izvan područja Republike Hrvatske nastojali smo izbjeći korištenje termina "obrtnik i fizičke osobe koje se bave slobodnim zanimanjima" zbog različitih rješenja u zakonodavstvima drugih država. Naglasak je stoga stavljen na osobe koje su ovlaštene na obavljanje djelatnosti. Svaka kreditna institucija dužna je postupati sukladno Zakonu o radu i svim zakonskim propisima koji se na nju primjenjuju. Stoga smatramo da je obveza kreditne institucije da u slučaju</p>

	povjeravanja poslova eksternalizacije fizičkoj osobi koja je ovlaštena na obavljanje djelatnosti pažljivo postupi pri zaključenju ugovora vodeći računa o svim važećim zakonskim propisima.
--	---

Područje:	Članak 5. stavak 1. točka 2. Odluke
Tema:	Eksternalizacija funkcije praćenja usklađenosti
Broj pitanja:	715
Datum objave odgovora:	2. srpnja 2010.
Pitanje:	Može li se obavljanje funkcije compliance suradnika odnosno suradnika za usklađenost povjeriti vanjskom subjektu preciznije odvjetničkom uredu, budući da je u Zakonu o kreditnim institucijama navedeno da kreditna institucija ne smije u cijelosti eksternalizirati kontrolne funkcije?
Odgovor:	<p>Nije u potpunosti jasno što se misli pod "obavljanje funkcije compliance suradnika odnosno suradnika za usklađenost". Naime, iz pitanja nije razvidno namjeravaju li se eksternalizirati svi poslovi ili samo dio poslova funkcije praćenja usklađenosti. Sukladno članku 106. stavku 7. Zakona o kreditnim institucijama (dalje u tekstu: Zakon) kreditna institucija ne smije u cijelosti eksternalizirati kontrolne funkcije definirane u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na temelju tog Zakona.</p> <p>Potrebno je naglasiti da se pod pojmom "funkcije" u smislu odredbi o kontrolnim funkcijama iz Zakona i Odluke o sustavu upravljanja ("Narodne novine", br. 96/2018., 67/2019. i 145/2020.) podrazumijevaju poslovi, a ne organizacijske jedinice, uz izuzetak unutarnje revizije. Kreditne institucije mogu obavljanje dijela poslova kontrolnih funkcija povjeriti pružatelju usluga u skladu sa Zakonom, vodeći pritom računa o tome da se, sukladno članku 5. stavku 1. t. 2. Odluke o eksternalizaciji, eksternalizacija dijela poslova kontrolnih funkcija smatra ključnom ili važnom eksternalizacijom, osim ako kreditna institucija utvrdi da propusti u eksternalizaciji takvih poslova ne bi nepovoljno utjecali na djelotvornost kontrolnih funkcija.</p> <p>Prema tome, kreditna institucija može eksternalizirati samo dio poslova funkcije praćenja usklađenosti, a ne poslove funkcije u cijelosti. Isto tako, treba naglasiti da je kreditna institucija, sukladno članku 110. stavku 3. Zakona, dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i dostaviti propisanu dokumentaciju ako namjerava eksternalizirati ključnu ili važnu funkciju. Obavijest se mora, sukladno članku 18. stavku 1. Odluke dostaviti u primjerenom roku, a najkasnije 30 dana prije sklapanja ugovora s pružateljem usluga te sukladno članku 18. stavku 2. Odluke, sadržavati obrazloženje koje obuhvaća opis ključne ili važne funkcije koja se namjerava eksternalizirati i razlog donošenja odluke o eksternalizaciji. Nadalje, samoj obavijesti se prilažu informacije iz članka 17. stavaka 1. i 2. Odluke koje će po ugovaranju eksternalizacije sadržavati registar eksternalizacija.</p>